

Omule, ai drepturi!

În ajunul Zilei Internaționale a Drepturilor Omului, Asociația Promo-LEX a organizat la Chișinău o masă rotundă cu tema: "Inițiative de Advocacy în domeniul Drepturilor Omului în țările Parteneriatului Estic". Au participat avocați, juriști, reprezentanți ai societății civile din trei republici ex-sovietice Georgia, Armenia și Azerbaijan și, desigur, din Moldova. Cu regret, au venit foarte puțini reprezentanți ai mass-media.

În cuvântul de salut, dl Ion Manole, președintele Asociației Promo-LEX a ținut să sublinieze rolul pe care-l au organizațiile ce activează în domeniul promovării și respectării drepturilor omului, a îmbunătățirii legislației, promovării valorilor umane, asistență juridică acordate persoanelor aflate în dificultate, activitatea Asociației Promo-LEX în regiunea transnistreană. Important rămâne a fi spiritul de echipă din Asociație, cât și faptul că Asociația Promo-LEX nu a făcut partizanat politic, dar s-a implicat în nevoile societății, inclusiv în campaniile electorale prin prezența la secțiunile de votare atât în Moldova, cât și în afara hotarelor ei.

Un mare interes a trezit comunicarea juristului Alexandru Zubco de la Promo-LEX, conținutul căreia s-a axat pe subiectul înrolării forțate a tinerilor din regiunea transnistreană. Deși mulți din ei sunt cetățeni ai Republicii Moldova sau ai Ucrainei, Federației Ruse, administrația de la Tiraspol recrutează forțat tinerii pentru efectuarea serviciului militar. În caz că cineva se eschivează, urmările sunt dezastruoase: de la o amendă consistentă până la închisoare. Nici Ucraina sau Federația Rusă nu au luat atitudine față de aceste fărâdelegi. Mai trist este că nici autoritățile moldovenești nu se implică, lăsându-i pe acești tineri în voia sorții. Asociația Promo-LEX s-a implicat pe atât, pe cât poate să se implice o organizație obștească. Unde mai pui, că pentru

armata transnistreană dușmanul nr.1 este Republica Moldova. Deci...

Demne de luat în considerație au fost și informațiile colegilor din Georgia, Armenia și Azerbaijan. De remarcat, că invitații acestei Mese rotunde au avut posibilitatea să efectueze o vizită în Transnistria, lucru care a fost important pentru oaspeții din Georgia, de exemplu, care au ținut să menționeze că, spre deosebire de noi, ei nu au nici un fel de comunicare cu republicile separatiste Osetia de Sud și Abhazia, mai ales, după evenimentele din 2008, că nu au posibilitatea să informeze cetățenii gruzini despre drepturile lor, cu atât mai mult, să-i apere, în caz de necesitate. Mai rău este și faptul că mulți cetățeni, indiferent de etnie, nu-și cunosc drepturile și nici măcar nu bănuiesc, că au drepturi.

Invitații din Georgia, dar și alți invitați, au optat pentru necesitatea de a schimba mentalitatea societății. Asta și este menirea ong-urilor, dar și a mass-media care, cu regret, promovează diverse teme, dar mai puțin cele legate de drepturile omului. "Trebuie să facem în așa fel, încât oamenii să îndrăznească să ceară de la administrație să li se facă dreptate. La fel, să se implice ziarele, tv, școlile în acest proces de informare cu privire la drepturile omului", a menționat dna Nini Elbakidze – ong "Article 42 of the Constitution" din Georgia.

Trezește îngrijorări situația din Nahicevan, regiune autonomă, unde locuiesc etnici azeri. Din informația jurnalistei Malahat Nasibova, am aflat că administrația se conduce de legi nescrise sau se mai folosește și azi de așa-zisele obiceiuri din perioada sovietică: atunci când o persoană este incomodă, ea este dusă într-un spital de psihiatrie. "Avem un cadru legal imperfect", a accentuat jurnalista. Conform spuselor ei, în această regiune nu există, ong-uri care să apere drepturile omului sau alt tip de asociații obștești. Cum nu există nici organizații internaționale, cu excepția Turciei și Iranului

care, evident, nu se implică în problemele societății. Jurnaliștii sunt arestați pentru orice luare de atitudine, percheziționați la serviciu, la domiciliu. Însăși Malahat Nasibova a fost arestată de trei ori. Oamenii pleacă din Nahicevan în alte țări, așa că procentul emigranților este destul de ridicat.

Au trezit interes și informațiile invitaților din Armenia. S-a vorbit despre violența în armată, despre faptul că cele 17 companii tv sunt controlate de stat și, cu tot efortul depus de jurnaliști, nu au loc discuții libere pe tema drepturilor omului sau alt tip de emisiuni la această temă. În acest sens, societatea civilă își asumă dreptul de a apăra mass-media. S-a vorbit și despre Centrul armean "Saharov", ong fondat în 1997, care și-a început activitatea în 1991 și în prezent are trei filiale.

Au mai luat cuvântul și reprezentanți ai societății civile din Republica Moldova.

Cred că această masa rotundă și-a atins scopul, dat fiind că în premieră organizații din țări care fac parte din Parteneriatul de Est au avut posibilitatea să se întâlnească, să se cunoască și să se informeze reciproc cu privire la inițiativele de susținere în domeniul drepturilor omului.

De remarcat, că evenimentul este parte a proiectului "Respectarea drepturilor omului în țările Parteneriatului Estic: bune practici și dificultăți", implementat de către Asociația Promo-LEX în cadrul Programului Est Est: Parteneriat fără Frontiere/Fundația Soros Moldova, scopul proiectului fiind de a promova drepturile omului în țările Parteneriatului Estic prin intermediul schimbului de experiență și a consolidării cooperării regionale dintre organizațiile societății civile din Republica Moldova, Georgia, Armenia și Azerbaidjan.

Sursa: [HotNews](#)